

پلی مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ و میزان سطح سرمی آن در بیماران مبتلا به بیماری پره اکلامپسی و مقایسه آن با افراد نرمال

محمد سلیمانی پور^{۱*}، سیروس نعیمی^۲، نصرالله عرفانی^۳

^۱دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان، دانشکده پرستاری، گروه مامائی و پرستاری، ^۲دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون، دانشکده علوم، گروه زیست‌شناسی، ^۳دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات سرطان

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۱/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۳/۸

چکیده

زمینه و هدف: بیماری پره اکلامپسی یکی از عوامل مهم در مرگ و میر مادر و جنین محسوب می‌شود و به نظر می‌رسد که تغییر در پارامترهای ایمونولوژیک از قبیل اتو آنتی‌بادی و حضور سایتوکاین‌های مختلف در ایجاد این بیماری دخالت دارند. هدف این مطالعه بررسی سطح سرمی و پلی‌مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ مذکور و ارتباط آنها با بیماری پره‌اکلامپسی بود.

روش بررسی: در این مطالعه مورد- شاهدی که طی سال‌های ۱۳۸۸-۱۳۸۹ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان انجام شد، تعداد ۵۰ زن مبتلا به بیماری پره اکلامپسی به عنوان مورد و ۱۰۳ زن باردار سالم به عنوان شاهد انتخاب شدند. پس از نمونه‌گیری و استخراج DNA، پلی‌مورفیسم موقعیت‌های A/C-607C و C-137G-ژن اینترلوکین ۱۸ با روش PCR Allele Specific و میزان سطح سرمی آن با روش الیزا بررسی شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری مجدول کاری، من ویتنی و تعادل هاردی-وایبرگ تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، فراوانی ژنوتیپ‌ها و آل‌های حاصل از پلی‌مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ و همچنین سطح سرمی آن در افراد گروه مورد و شاهد تفاوت معنی‌داری ندارند($p > 0.05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه به نظر می‌رسد که پلی‌مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ و سطح سرمی آن در ایجاد بیماری پره اکلامپسی نقشی ندارد.

واژه‌های کلیدی : پلی‌مورفیسم، پره اکلامپسی، ژنوتیپ، اینترلوکین ۱۸

*نویسنده مسئول: استهبان، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده پرستاری، گروه مامائی و پرستاری

Email: M_Solimanipour@lauestahban.ac.ir

مقدمه

ایمونولوژیک موجب کاشته شدن غیرطبیعی جفت می شود و در نتیجه پروفوزیون جفت کاهش می یابد. پروفوزیون غیرطبیعی جفت باعث آزادشدن یک سری مواد در خون می گردد و این مواد سلول های اندوتیال را فعال کرده و یا به آنها آسیب می رسانند^(۵-۷). اخیراً مشاهده شده است که پرزهای خارجی تروفوبلاست افراد مبتلا به بیماری پره اکلامپسی^(۳) را بیان نمی کنند. مطالعه ها نشان می دهد که HLAG^(۲) و HLAE^(۴) می توانند فعالیت کشنندگی بیان HLAG را کاهش دهد، که این کار سلول های کشنده طبیعی^(۳) را کاهش دهد که این کار را از طریق گیرنده CD49/NKG2 انجام می دهد که یک گیرنده ممانعتی می باشد^(۸).

تعدادی از شواهد و یافته های امروزی پیشنهاد می کند که پره اکلامپسی همراه با تغییر در بالانس بین سلول های T کمکی نوع یک و دو^(۴) و سوق یافتن سیستم ایمنی به سمت تولید سلول های T کمکی نوع یک می باشد. از جمله این شواهد این است که در افراد مبتلا به پره اکلامپسی میزان بیان mRNA اینترلوکین ۱۲ و اینترلوکین ۲، افزایش می یابد که این سایتوکاین ها در سوق دادن سلول های T سیستم ایمنی به سمت سلول های T کمکی نوع یک دخالت دارند^(۹).

اینترلوکین ۱۸ از جمله سایتوکاین هایی می باشد که با اثر سینرژیستی اینترلوکین ۱۲ باعث

اختلالات ناشی از فشارخون بالا از عوارض شایع در دوران بارداری می باشند و یکی از سه علل عمدۀ مرگ مادران را همراه با خونریزی و عفونت تشکیل می دهند. تخمین زده می شود که در کل جهان سالانه ۵۰۰۰۰ زن بر اثر ابتلاء به پره اکلامپسی^(۱) فوت می کنند^(۱). این قتل عام به علت مراقبت و درمان عالی در دوران بارداری در کشورهای توسعه یافته مشاهده نمی شود^(۲). فشارخون بالای ناشی از بارداری در سه طبقه تقسیم می شود؛ فشارخون بالا به تنها یکی، پره اکلامپسی و اکلامپسی. پره اکلامپسی به معنای بروز فشارخون بالا همراه با پرورشی در ادرار، ادم ژنرالیزه و آشکار یا هر دو می باشد. پره اکلامپسی به ندرت قبل از هفتۀ بیستم بارداری رخ می دهد و به طور معمول این حالت در موارد مول هیدراتیدیفورم یا دژنرسانس قابل توجه مولی دیده می شود. شیوع پره اکلامپسی در جمعیت عمومی ۶ درصد است، ولی این موضوع برحسب محل جغرافیایی فرق می کند. فاکتورهای مساعد کننده متعددی در بروز این بیماری دخالت دارند از جمله می توان به مواردی مانند؛ نوعی پارینی، نژاد سیاه، سن زیر ۲۰ یا بالای ۳۵ سال وضعیت اجتماعی اقتصادی پایین، حاملگی چند قلوئی، دیابت، فشارخون بالای مزمن و بیماری زمینه ای کلیوی اشاره نمود^{(۴) و (۳)}.

فرضیه ای که اخیراً در مورد پاتوژن پره اکلامپسی ارائه شده است، این است که یک اختلال

1-Preeclampsia
2-Human Leukocyte Antigen G
3-Natural Killer Cells(NK-Cells)
4-Th1 & Th2

صورت تصادفی صورت گرفت. بیماری افراد مذکور با توجه به عالیم کلینیکی بیماری و اطلاعات حاصل از آزمایش‌ها، به وسیله پزشک متخصص زنان و زایمان مورد تأیید قرار گرفت. قبل از خون‌گیری، افراد مورد مطالعه به طور کامل توجیه شده و از آنها رضایت‌نامه کتبی مبنی بر اجازه استفاده از نمونه‌های خون ایشان در جهت کارهای تحقیقاتی گرفته شد.

با توجه به شیوع بیماری و نظر متخصص آمار بررسی بر روی ۵۰ بیمار مبتلا پره اکلامپسی به عنوان گروه مورد صورت گرفت. اطلاعات مربوط به میزان فشارخون، وجود پروتئین در ادرار و سن بیماران گرفته شد. تعداد ۱۰۳ نفر از زنان حامله سالم، به طور تصادفی از میان مراجعه‌کنندگان به کلینیک زنان درمانگاه شهید مطهری شیراز که در سه ماهه سوم بارداری خود قرار داشتند و هیچ‌گونه عالیم بالینی ناشی از وجود بیماری پره اکلامپسی را نشان ندادند، به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند.

از افراد مورد مطالعه ۷ سی‌سی خون سیاه‌گی گرفته شد و به لوله‌های آزمایش حاوی EDTA منتقل شد. DNA ژنومی از لکوسیت‌های خون محیطی با روش پروتئیناز K استخراج شد. جهت تعیین ژنوتیپ افراد مورد مطالعه در موقعیت‌های 607C/A-137G/C از روش Allele Specific PCR (ASP-PCR) استفاده شد. این نوع واکنش زمانی استفاده می‌شود که تفاوت بین پلی‌مورفیسم ژن‌های مختلف تنها در نوکلئوتید

القاء تولید ایترافرون گاما شده و در نتیجه پاسخ ایمنی را به سمت سلول‌های T کمکی نوع یک سوق می‌دهد و یکی از اعضای جدید خانواده ایترولوکین یک است. ایترولوکین ۱۸ در فرم بیولوژیکی به صورت یک پیش‌ساز غیر فعال ساخته شده و بعد از این که به وسیله کاسپاز ۱ یا دیگر کاسپازها شکسته شد به فرم فعال تبدیل می‌شود(۱۱ و ۱۰).

ایترولوکین ۱۸ می‌تواند بر روی سلول‌های T کمکی نوع یک، سلول‌های کشنده طبیعی، سلول‌های B و سلول‌های دندریتیک اثر کرده و این سلول‌ها را در حضور ایترولوکین ۱۲ وادر به تولید ایترافرون گاما نماید(۱۱). ژن مولکول ایترولوکین ۱۸ بر روی کرووموزوم شماره ۱۱ قرار دارد و دارای شش اگزون می‌باشد. چندین پلی مورفیسم برای ژن مذکور شناخته شده است که در موقعیت‌های مختلف قرار دارند(۱۲).

هدف از این مطالعه بررسی پلی‌مورفیسم ژن ایترولوکین ۱۸ در موقعیت‌های C-607A و G-137C در افراد مبتلا به بیماری پره اکلامپسی و مقایسه آن با زنان حامله سالم و همچنین اندازه‌گیری سطح سرمی ایترولوکین ۱۸ در بیماران مبتلا به پره اکلامپسی و مقایسه آن با افراد سالم بود.

روش بررسی

در این مطالعه مورد - شاهدی که در دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان انجام شد، انتخاب بیماران از میان افراد مراجعه کننده به مراکز زنان و زایمان شیراز در طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰ به

فرآیند شامل ۲۰ ثانیه جداسازی دو رشته الگو در دمای ۹۴ درجه سانتی گراد، ۶۰ ثانیه جهت اتصال پرایمرها به الگو در دمای ۶۴ درجه و ۸۰ ثانیه جهت تکثیر در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد بود و نهایتاً به مدت ۵ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به عنوان تکثیر نهایی قرار گرفت.

مقادیر استفاده شده جهت موقعیت C/G-137 میباشد، با این تفاوت نیز مشابه موقعیت 607C/A-607G/C میباشد، که در اینجا از پرایمرهای اختصاصی خود موقعیت که قبلاً به آن اشاره شده است استفاده میگردد. مخلوط حاصل ابتدا در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه حرارت داده شد و سپس برای ۳۰ دور، تحت فرآیند واکنش قرار گرفت. این فرآیند شامل ۲۰ ثانیه جداسازی دو رشته الگو در دمای ۹۴ درجه سانتی گراد، ۸۰ ثانیه جهت اتصال پرایمرها به الگو در دمای ۶۴ درجه و ۱۰۰ ثانیه جهت تکثیر در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد بود و نهایتاً به مدت ۵ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به عنوان تکثیر نهایی قرار گرفت.

محصول نهایی سپس بر روی ژل آگاروز ۱/۵ درصد و با رنگ آمیزی ژل قرمز الکتروفورز شده و مشاهده گردید. براین اساس سه ژنوتیپ برای این پلی مورفیسمها قابل مشاهده میباشد. نتایج حاصل از آزمایش ASP-PCR بر روی بیماران و گروه کنترل با شرایط ذکر شده مورد آزمایش منجر به تولید محصولی به طول ۱۹۶ جفت باز به عنوان قطعه مورد آزمایش و قطعه ای به طول ۳۰۱ به عنوان کنترل

آخری باشد. آزمایش واکنش زنجیره ای پلی مراز با پرایمرهای زیر انجام شد:

الف - پرایمر برای بررسی پلی مورفیسم A/607C.

1-Common Reverse 5'-TAA CCT CAT ggA CTTCC-3'

2-Forward I 5'-gTT gcA gAAagT gTAAAAATT ATTAc-3'

3-Forward II 5'-gTT gcA gAAagT gTAAAAATT ATTAA-3'

4-Controle(internal)5'-CTT Tgc TAT CATTCC Agg AA-3'

ب - پرایمر جهت بررسی پلی مورفیسم C/138G.

1-Common reverse 5'-Agg Agg gcA AAATgc AcT gg-3'

2-Forward I 5'-ccc cAA cTT TTA Cgg AAg AAAAg-3'

3-forwardII 5'-ccc CAA Ctt TTA Cgg AAg AAA Ac-3'

4-(internal controle)5'-ccA ATA ggA CTg ATT Att ccg Ca-3'

برای هر نمونه دو لوله ۰/۵ میلی لیتری

مخصوص واکنش زنجیره ای پلی مراز در نظر گرفته شد و در لوله مذبور به مقدار ۲/۵ میکرولیتر بافر

مخصوص، ۰/۷۵ میکرولیتر از مخلوط ۱۰ میلی مولار

۰/۵۵ میکرولیتر dNTP با غلظت ۲۵ میکرولیتر

۰/۱ میکرولیتر از پرایمر FI در لوله شماره ۱

۰/۱ میکرولیتر از پرایمر FII در لوله شماره ۲

۰/۳۴ میکرولیتر از پرایمر کنترل در هر لوله

۰/۱ میکرولیتر از پرایمر معکوس در هر لوله

ریخته شد، که همگی دارای غلظت ۲۰ پیکومول بودند.

سپس با آب دیونیزه شده به مقدار ۱۵/۸۶ میکرولیتر

مقدار محلول موجود در هر لوله به ۲۲ میکرولیتر

رسانده شد. مقدار یک میکرولیتر از DNA الگو با

غلظت ۰/۳ میکرو گرم بر میلی لیتر به آن اضافه شد و

در نهایت به هر کدام از لوله ها مقدار ۲ میکرولیتر

آنزیم Taq پلی مراز با غلظت ۱ واحد بر میکرولیتر

اضافه شد. مخلوط حاصل ابتدا در دمای ۹۵ درجه

سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه حرارت داده شد و سپس

برای ۳۲ دور، تحت فرآیند واکنش قرار گرفت. این

نشان دادند. درصد این ژنتیپ‌ها در ۱۰۳ نفر افراد گروه شاهد به ترتیب؛ ۳۲ نفر(۳۱ درصد)، ۱۷ نفر (۱۶/۵ درصد) و ۵۴ نفر(۵۲/۵ درصد) بودند. همچنین در مورد پروموتور ۱۳۷، -۲۸ نفر(۵۶ درصد) ژنتیپ GG، ۴ نفر (۴/۸ درصد) ژنتیپ CC و ۱۸ نفر (۲۶ درصد) ژنتیپ GC را داشتند که این نسبت در افراد شاهد به ترتیب ۵۶ نفر(۵۴/۳ درصد)، ۸ نفر (۷/۷ درصد) و ۲۹ نفر(۳۸ درصد) بودند. این نتایج نشان می‌دهد، تفاوت معنی‌داری بین پلی‌مورفیسم پروموتراهای اینترلوکین ۱۸ در افراد گروه مورد و شاهد وجود ندارد($p > 0.05$).

نتایج نشان داد که در افراد گروه مورد در پروموتور ۶۰۷- تعداد ۶۱ نفر(۶۱ درصد) دارای آلل C و تعداد ۳۹ نفر(۳۹ درصد) دارای آلل A می‌باشند که این نسبت در افراد گروه شاهد به ترتیب ۱۱۸ نفر (۵۷/۲۸) و ۸۸ نفر(۴۲/۷۲ درصد) می‌باشد. در مقایسه فراوانی آلل‌های C و A افراد گروه مورد و شاهد تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد($p > 0.05$). همچنین در مورد پروموتور ۱۳۷- مشاهده شد که در افراد گروه مورد تعداد ۷۴ نفر (۷۴ درصد) دارای آلل G و ۲۶ نفر (۲۶ درصد) آلل C را دارا بوده و در گروه شاهد تعداد ۱۵۱ نفر (۷۳/۳۱ درصد) دارای آلل G و ۵۵ نفر (۶۹/۲۶ درصد) دارای آلل C می‌باشند.

داخلی در مورد پروموتور ۶۰۷C/A- و همچنین یک قطعه به طور ۲۶۱ جفت باز به عنوان قطعه مورد آزمایش و قطعه‌ای به طول ۴۶۴ جفت باز به عنوان کنترل داخلی در مورد پروموتور ۱۳۷G/C- گردید. در الکتروفورز در صورتی که فرد دارای ژنتیپ هموزیگوت باشد، فقط قطعه C و یا قطعه A در مورد پروموتور ۶۰۷- و یا فقط قطعه G و یا قطعه C در مورد پروموتور ۱۳۷- مشاهده می‌شود. اگر فرد هتروزیگوت باشد، هر دو قطعه در ژل الکتروفورز ظاهر شود.

برای اندازه‌گیری سطح سرمی اینترلوکین ۱۸ از کیت اندازه‌گیری این سایتو کاین که تولید شرکت Bender Med می‌باشد، استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار های SPSS^(۱) و آرلی کوئین^(۲) و آزمون‌های آماری مجذور کای^(۳) تست دقیق فیشر^(۴)، من ویتنی^(۵) و تعادل هاردی - واینبرگ^(۶) تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

میانگین سنی افراد گروه مورد و شاهد به ترتیب؛ ۲۷/۷±۵ و ۲۵/۸±۵ سال بود. نتایج حاصل از آزمایش واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز منجر به ایجاد قطعات مختلفی از ژنوم گردید (تصاویر ۱ و ۲).

از ۵۰ نفر گروه مورد در پروموتور ۶۰۷- تعداد ۱۷ نفر(۳۴ درصد) ژنتیپ CC، ۶ نفر(۱۲ درصد) ژنتیپ AA و ۲۷ نفر(۵۴ درصد) ژنتیپ CA را

1-Statistical Package for Social Sciences
2- Arlquin
3-Chi-Square Test
4-Fisher's Exact Test
5-Mann-Whitney U Test
6-Hardy-Weinberg Equilibrium

ترکیب آلل‌های دو پلی مورفیسم با یکدیگر منجر به ایجاد چهار هاپلوتایپ می‌گردد. جدول ۱ فراوانی هاپلوتایپ‌های موجود در افراد دو گروه مورد و شاهد را نشان می‌دهد. این نتایج نشان دهنده عدم ارتباط معنی‌دار هاپلوتایپ‌ها و بیماری پرده اکلامپسی بود ($p < 0.05$).

نتایج همراهی فشار خون بالای ۱۴۰ میلی‌متر جیوه با پلی مورفیسم ژن اینترلوکین نشان دهنده عدم ارتباط فاکتور مذکور با پلی‌مورفیسم این ژن است ($p < 0.05$) (جدول ۲).

مقایسه فراوانی آلل‌های G و C در افراد گروه مورد و شاهد نیز تفاوت معنی‌داری را نشان نداد ($p > 0.05$). میزان سطح سرمی اینترلوکین ۱۸، تعداد ۳۰ نفر از افراد گروه مورد و ۳۰ نفر از افراد گروه شاهد اندازه‌گیری شد. میانگین سرمی اینترلوکین ۱۸ در افراد گروه مورد ۳۵۲/۲ و در افراد گروه شاهد ۴۲۱/۳۶ واحد بین‌المللی در میلی لیتر بود. این نتایج نشان می‌دهد تفاوت معنی‌داری بین میانگین سطح سرمی افراد گروه مورد و شاهد وجود ندارد ($p > 0.05$).

جدول ۱: مقایسه فراوانی هاپلوتایپ‌های اینترلوکین ۱۸ در افراد گروه‌های مورد و شاهد

سطح معنی‌داری	کنترل (تعداد = ۱۰۳) تعداد (درصد)	بیمار (تعداد = ۵۰) تعداد (درصد)	گروه هاپلوتایپ -۱۳۷/-۶۰۷
+/۱	(۲۲/۳)+۲۳ (۷۲/۷)-۸۰	(۲۲)+۱۲ (۷۶)-۲۸	A/C
+/۴	(۱۹/۴۱)+۲۰ (۸۰/۵۹)-۸۳	(۱۴)+۷ (۸۶)-۴۳	A/G
+/۳۹	(۴/۳)+۵ (۹۵/۲)-۹۸	(۲)+۱ (۹۸)-۴۹	C/C
+/۴۴	(۵۲/۳۹)+۵۵ (۴۶/۶۱)-۴۸	(۶۰)+۳۰ (۴۰)-۲۰	C/G

+ نشان دهنده وجود هاپلوتایپ مورد نظر

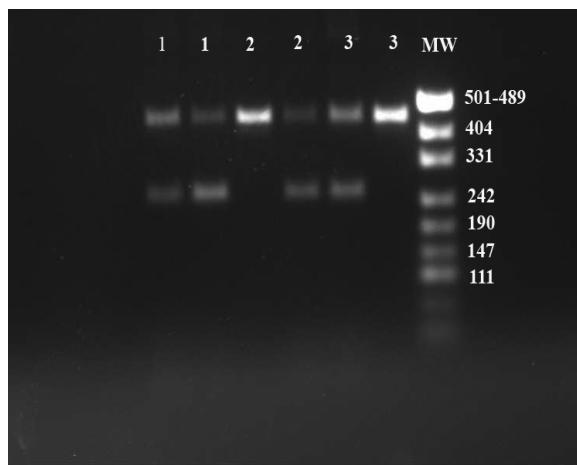
- نشان دهنده عدم وجود هاپلوتایپ مورد نظر

جدول ۲: مقایسه ارتباط فشارخون ماقزیم و پلی مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ در افراد گروه مورد

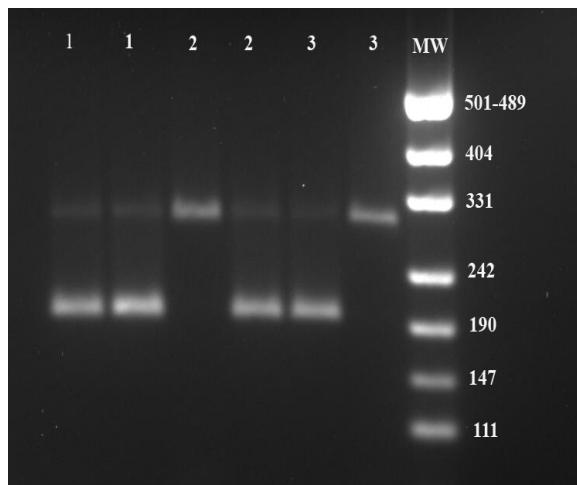
موقعیت	فشار خون ماقزیم (میلی‌متر جیوه)	جمع کل	زنوتایپ	سطح معنی‌داری
	>۱۴۰			
	۱۳	۳	CC	۱۶
-۶۰۷	۳	۴	AA	۷
	۱۹	۸	CA	۲۷
-۱۳۷	۲۲	۵	GG	۲۸
	۳	۲	CC	۵
-۱۳۷	۱۱	۶	GC	۱۷
				۰/۲۱
				۰/۱۵

ناخواسته‌ای که در خلال حاملگی در این بیماران ایجاد می‌شود، تلقی گردند(۱۵-۱۳). هدف این مطالعه بررسی سطح سرمی ایترلوکین ۱۸ و پلی مورفیسم ژن این سایتوکاین در موقعیت‌های ۱۳۷ و ۶۰۷ و ارتباط آنها با بیماری پره اکلامپسی بود.

نتایج این مطالعه نشان دهنده عدم ارتباط عوامل ذکر شده با بیماری مذکور می‌باشد. در تحقیقی که برای اندازه‌گیری سطح سرمی ایترلوکین ۱۸ انجام شد، ارتباطی بین سطح سرمی و بیماری مذکور مشاهده نشد، اگرچه سطح سرمی دارای تفاوت در بیماران و گروه کنترل بوده است(۱۶). در مطالعه دیگری مشاهده شد، اگرچه سطح سرمی ایترلوکین ۱۸ بیماران مبتلا به پره اکلامپسی نشان دهنده افزایش ایترلوکین ۱۲ بوده، ولی نتایج در مورد ایترلوکین ۱۸ مشابه نتایج به دست آمده در مطالعه حاضر می‌باشد(۱۷). در تحقیق دیگری، محققین به بررسی پلی مورفیسم ژن ایترلوکین ۱۸ در موقعیت ۱۳۷ پرداخته و در این تحقیق نیز نتیجه مشابه با داده‌های به دست آمده در مطالعه حاضر بود(۱۵). مطالعه‌های دیگری که در رابطه با این سایتوکاین و بیماری مذکور انجام شد، نتایج متفاوتی را با نتیجه به دست آمده از مطالعه حاضر ارایه داده‌اند، برای مثال در مطالعه‌ای نشان داده شد که میزان این سایتوکاین با افزایش قابل ملاحظه‌ای در افراد بیمار نسبت به گروه کنترل همراه است(۱۸). در مطالعه دیگری، میزان این

تصویر ۱: ژنوتیپ‌های مختلف پلی مورفیسم ژن ایترلوکین ۱۸ در موقعیت ۱۳۷-در ژل آکارز ۱/۵ درصد
۱-باند هتروزیگوت GC ۲-باند هموزیگوت CC ۳-باند هموزیگوت GG

تصویر ۲: ژنوتیپ‌های مختلف پلی مورفیسم ژن ایترلوکین ۱۸ در موقعیت ۶۰۷-در ژل آکارز ۱/۵ درصد
۱-باند هتروزیگوت AC ۲-باند هموزیگوت CC ۳-باند هموزیگوت AA

بحث

شوahd متعددی پیشنهاد می‌کند که پره اکلامپسی ممکن است، منشاء ایمونولوژیکی داشته باشد. تصور می‌شود سایتوکاین‌ها می‌توانند به عنوان یک میانجی در مکانیسم‌هایی که منجر به ایجاد پره اکلامپسی می‌شود، عمل نمایند و بنابراین می‌توانند به عنوان یک مارکر مفید برای شناسایی پاسخ‌های ایمنی

منجر به تغییراتی در سطح سرمی این سایتوکاین گردد، بنابراین بهتر است که در مطالعه‌های آینده افرادی که سابقه این بیماری را داشته، به طور دائم در دوران بارداری تحت نظر بوده و سطح سرمی این سایتوکاین را در سه دوره سه ماهه بررسی نمود. از طرفی اینترلوکین ۱۸ به عنوان یک سایتوکاین دو طرفه عمل کرده و باعث سوق یافتن سیستم ایمنی به سمت سلول‌های T کمکی نوع یک و یا نوع دو می‌شود، که این امر خود وابسته به حضور دیگر سایتوکاین‌ها می‌باشد. بنابراین ضروری به نظر می‌رسد که در مطالعه‌های آینده همزمان به بررسی دیگر سایتوکاین‌ها نیز پرداخته شود.

نتیجه‌گیری

در مجموع این مطالعه نشان داد که بین پلی مورفیسم ژن اینترلوکین ۱۸ و سطح سرمی آن و بیماری پره اکلامپسی ارتباطی برقرار نمی‌باشد و با پستی به دیگر عوامل در ایجاد این بیماری توجه نمود.

تقدیر و تشکر

این مطالعه منتج از طرح پژوهشی است که با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان انجام شد.

سایتوکاین در سرم خانم‌های باردار نسبت به افراد بیمار یک افزایش سطح را نشان می‌دهد(۱۹).

نتایج مطالعه حاضر نشان دهنده این است که چندشکلی ژنوتیپی اینترلوکین ۱۸ در بیماران نسبت به گروه شاهد تفاوت معنی‌داری را نشان نداد، که می‌توان به این دلایل به عنوان دلایل احتمالی عدم مشاهده این ارتباط اشاره نمود. آنچه در محیط بدن مشاهده می‌شود، حاصل نهایی تمام اثراتی است که یک ماده چند کاره مانند اینترلوکین ۱۸ می‌تواند از خود به جای بگذارد. از طرف دیگر، وجود پلی مورفیسم در دیگر نقاط پرومومتر ژن اینترلوکین ۱۸ می‌تواند بر روی عملکرد این سایتوکاین تأثیر گذاشته و بهتر است در مطالعات بعدی مورد توجه قرار گیرد. وجود و عدم وجود گیرنده اینترلوکین ۱۸ نیز می‌تواند در این امر دخیل بوده و بهتر است که به عنوان یک عامل مورد بررسی قرار گیرد. علاوه بر این، همان طوری که اشاره شد، پره اکلامپسی یک بیماری چند عاملی بوده و به نظر می‌رسد که نبایستی از ژن‌های غیر سایتوکاینی و نقش آنها غافل بود.

از طرفی تفاوت‌های به دست آمده در مطالعه‌های مختلف می‌تواند به دلایل متفاوتی باشد، از جمله این که چون سایتوکاین‌ها پروتئین‌هایی هستند که در مراحل مختلف ساخته شده و نیمه عمر کوتاهی دارند(۲۰)، بنابراین ممکن است که تهیه سرم افراد در زمان‌های مختلف بارداری باشد و این ممکن است

REFERENCES:

- 1.Duley L. Maternal mortality associated with hypertensive disorders of pregnancy in Africa, Asia, Latin America and the Caribbean. *Br J Obstet Gynaecol* 1992; 99(7): 547-53.
- 2.Walker JJ. Pre-eclampsia. *Lancet* 2000; 356(9237): 1260-5.
- 3.Hall G, Noble W, Lindow S, Masson E. Long-term sexual co-habitation offers no protection from hypertensive disease of pregnancy. *Hum Reprod* 2001; 16(2): 349-52.
- 4.Loke YW, King A. Immunological aspects of human implantation. *J Reprod Fertil Suppl* 2000; 55: 83-90.
- 5.Taylor RN, De Groot CJ, Cho YK, Lim KH. Circulating factors as markers and mediators of endothelial cell dysfunction in preeclampsia. *Semin Reprod Endocrinol* 1998; 16(1): 17-31.
- 6.Meekins JW, Pijnenborg R, Hanssens M, McFadyen IR, van Asshe A. A study of placental bed spiral arteries and trophoblast invasion in normal and severe pre-eclamptic pregnancies. *Br J Obstet Gynaecol* 1994; 101(8): 669-74.
- 7.Koelman CA, Coumans AB, Nijman HW, Doxiadis II, Dekker GA, Claas FH. Correlation between oral sex and a low incidence of preeclampsia: a role for soluble HLA in seminal fluid. *J Reprod Immunol* 2000; 46(2):155-66.
- 8.Zhou Y, Damsky CH, Fisher SJ. Preeclampsia is associated with failure of human cytotrophoblasts to mimic a vascular adhesion phenotype. One cause of defective endovascular invasion in this syndrome?. *J Clin Invest* 1997; 99(9): 2152-64.
- 9.Roland L, Gagne A, Belanger MC, Boutet M, Julien P, Bilodeau JF. Plasma interleukin-18 (IL-18) levels are correlated with antioxidant vitamin coenzyme Q(10) in preeclampsia. *Acta Obstet Gynecol Scand* 2010; 89(3): 360-6.
- 10.Bohn E, Sing A, Zumbihl R, Bielfeldt C, Okamura H, Kurimoto M, et al. IL-18 (IFN-gamma-inducing factor) regulates early cytokine production in, and promotes resolution of, bacterial infection in mice. *J Immunol* 1998;160(1): 299-307.
- 11.Okamura H, Tsutsui H, Kashiwamura S, Yoshimoto T, Nakanishi K. Interleukin-18: a novel cytokine that augments both innate and acquired immunity. *Adv Immunol* 1998; 70: 281-312.
- 12.Sanchez E, Palomino-Morales RJ, Ortego-Centeno N, Jimenez-Alonso J, Gonzalez-Gay MA, Lopez-Nevot MA, et al. Identification of a new putative functional IL18 gene variant through an association study in systemic lupus erythematosus. *Hum Molec Genet* 2008;18: 3739-48.
- 13.Xu D, Chan WL, Leung BP, Hunter D, Schulz K, Carter RW, et al. Selective expression and functions of interleukin 18 receptor on T helper (Th) type 1 but not Th2 cells. *J Exp Med* 1998; 188(8): 14.
- 14.Cerretti DP, Kozlosky CJ, Mosley B, Nelson N, Van Ness K, Greenstreet TA, et al. Molecular cloning of the interleukin-1 beta converting enzyme. *Science* 1992; 256(5053): 97-100.
- 15.Franchim CS, Sass N, Mattar R, Pendeloski KP, Lin LH, Torloni MR, et al. Inflammatory Mediators Gene Polymorphisms in Preeclampsia. *Hypertens Pregnancy* 2011; 30(3):338-46.
- 16.Adams KM, Mandel LS, Guthrie KA, Atkinson MW. Interleukin-18 in the plasma of women with preeclampsia. *Am J Obstet Gynecol* 2003;188(5):1234.
- 17.Bachmayer N, Rafik Hamad R, Liszka L, Bremme K, Sverremark-Ekstrom E. Aberrant uterine natural killer (NK)-cell expression and altered placental and serum levels of the NK-cell promoting cytokine interleukin-12 in pre-eclampsia. *Am J Reprod Immunol* 2006; 56(5-6): 292-301.
- 18.Seol HJ, Lee ES, Jung SE, Jeong NH, Lim JE, Park SH, et al. Serum levels of YKL-40 and interleukin-18 and their relationship to disease severity in patients with preeclampsia. *J Reprod Immunol* 2009; 79(2):183-7.
- 19.Szarka A, Rigo J, Lazar L, Beko G, Molvarec A. Circulating cytokines, chemokines and adhesion molecules in normal pregnancy and preeclampsia determined by multiplex suspension array. *BMC Immunol* 2010;11:59.
20. Okamura HH, Tsutsui S, Kashiwamura T, Yoshimoto KN. Interleukin-18: a novel cytokine that augments both innate and acquired immunity. *Adv Immunol* 1998; 70:281-312

Investigation of Interleukin -18 Gene Polymorphisms and Serum Level in Patients with Preeclampsia

Solimanipour M^{1*}, Naeimi S², Erfani N³

¹Department of Midwife and Nursing, Faculty of Nursing, Islamic Azad University– Estahban branch, Estahban, Iran, ²Department of biology, School of Science, Islamic Azad University– Kazerun branch, Kazerun, Iran, ³Shiraz Institute for Cancer Research, school of medicine, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

Received: 9 Apr2011 Accepted: 29 May 2011

Abstract

Background & Aim: Preeclampsia is one of the most important factors in fetal and maternal mortality that seems to change immunological parameters such as rate of auto antibodies and cytokines involved in the disease. This study aimed to evaluate the serum level and frequency of the two polymorphisms in the IL-18 gene promoter in patients with preeclampsia and normal pregnant women.

Methods: In the present case-control study conducted at Islamic Azad University of Estahban in 2009-2010, fifty preeclampsia patients and 103 healthy pregnant women were enrolled. Single nucleotide polymorphisms of the IL-18 gene at positions -607 (C/A) and -137 (G/C) were analyzed by the Allel specific PCR method. IL-18 serum level was determined, using ELISA method. Data were analyzed with chi-square tests, Mann-Whitney and the Hardy Weinberg equilibrium.

Results: No significant association was found between the serum level, allele, genotype, and haplotype distributions of the SNPs and preeclampsia ($p>0.05$).

Conclusion: Results of this study showed that IL-18 gene promoter polymorphisms at positions -607 and -137 and serum level did not confer susceptibility to preeclampsia in patients.

Keywords: IL-18, Polymorphism, Preeclampsia, Genotype

---

*Corresponding Author: Mohammad Solimanipour, Department of Midwife and Nursing, Faculty of Nursing, Islamic Azad University – Estahban branch, Estahban, Iran
Email: M_Solimanipour@iauestahban.ac.ir